

ترسیم افق فعالیت‌های تشکیلاتی

سعی می‌کنم نکاتی که برای فعالیت فرهنگی و تشکیلاتی در یک دانشگاه مفید باشد، ارائه کنم. این نکات عمدتاً محصول تجربیاتی است که در طول فعالیت‌ها به دست آمده است و برخی هم تأملاتی است که سالیانی بعد، بر آن فعالیت‌ها داشته‌ایم.

■ آرمان: فعالیت‌های رشدمحور و هدایت‌محور
تمام فعالیت‌های ما باید رشدمحور و هدایت‌محور باشد. باید به گونه‌ای فعالیت کنیم تا همه کسانی که در مجموعه هستند و فعالیت می‌کنند یا حتی مرتبط هستند، پس از دو سه سال فعالیت یا ارتباط، احساس رشد و هدایت کنند. هم از لحاظ فردی و هم از لحاظ اجتماعی و معنوی، تغییر و تحول یافته باشند.

■ مطالعات قرآنی
تلاوت و تدبیر در قرآن و مطالعه تفسیر قرآن را در دستور کار خود قرار دهیم. از قرآن غافل نباشیم. به صورت مداوم قرائت قرآن داشته باشیم (حداقل 50 آیه که در روایات هم تأکید شده است) و این تلاوت را مقدمه مطالعات قرآنی و اسلامی قرار دهیم. به مطالعات تفسیری قرآن مانند تفسیر نور آقای قرائتی و تفسیر نمونه آیت‌الله مکارم شیرازی هم روی بیاوریم و روی مباحث قرآن، تفکر و تدبیر کنیم. به این امید که این مطالعات و تفکرات، دریچه‌هایی را به روی زندگی

قرآنی بگشاید و موفق به تحقق جامعه قرآنی شویم.

■ مطالعه روایات اسلامی

به مطالعه احادیث و عمل به آنها توجه کنیم. از بین مجموعه حدیثی، مجموعه میزان الحکمه (14 جلدی) یا آثاری که موسسه دارالحدیث آقای ری شهری منتشر می‌کند مجموعه فاخری است.

باید با برنامه‌ریزی مناسب روزانه یا هفتگی مطالعه احادیث و روایات داشته باشیم. ما که مدعی اسلام ناب و پیروی از مکتب اهل بیت (ع) هستیم باید با سنت و سیره آن حضرات معصومین (ع) آشنا باشیم که این آشنایی مقدمه عمل ما بشود. اگر کسی احادیث و از سویی رفتار حضرت امام (ره) را خوب مطالعه کند، در می‌یابد عمل امام (ره) در حوزه‌های فردی و اجتماعی به راحتی می‌تواند درک کند.

■ مطالعه و توزیع آثار فاخر درباره امام (ره) و رهبری

خوشبختانه در این سالها کتاب‌های خوب و خواندنی درباره امام (ره) یا رهبر معظم انقلاب منتشر شده است خصوصاً موسسه فرهنگی پژوهشی انقلاب اسلامی (وابسته به دفتر ایشان) کتاب‌های ایشان را دقیق و شکیل منتشر می‌کند؛ لذا حداقل ما که مدعی ولایت‌مداری و حزب‌اللهی بودن هستیم؛ آنها را مطالعه کنیم و بعد از مطالعه شخصی و تشکیلاتی مهمتر این که این آثار را در سطح دانشگاه، مسجد، محل و حتی محل کار خود توزیع کنیم و در دسترس یا معرض دید دیگران نیز قرار دهیم.

متأسفانه شخصیت علمی و فرهنگی و وجوه روشنفکری رهبری تحت‌الشعاع شخصیت سیاسی ایشان قرار گرفته است و خیلی از ما مدعیان ولایت، آشنایی با تفکرات و اندیشه‌های ایشان و امام (ره) را نداریم.

■ رصد اخبار رسانه‌های داخلی و تحولات کشور

اخبار رسانه‌های کشوری داخلی را رصد کنیم. مثل لاک‌پشت سرمان را در لاک فرو نکنیم. سرمان را از دانشگاه و شهر و منطقه خودمان بیرون بیاوریم و ببینیم در دیگر دانشگاهها و شهرهای دیگر کشور چه خبر است. لازم نیست حتماً همه خبرگزاری‌ها را بررسی کنیم. کافی است از هر جریان موثر، یکی دو تا خبرگزاری‌ها و سایت‌های تأثیرگذار یا مستقل را در کنار روزنامه‌های مؤثر مطالعه و تورق کنیم و اخبار و گزارشهایی که برای جریان انقلاب موثر است یا در راستای فعالیت ماست، در سایت یا وبلاگ یا نشریه خودمان باز نشر دهیم تا همگان بفهمند.

لزوماً نباید اخبار سیاسی یا جناحی باشد. حتی باید توجهی به اخبار فرهنگی و تازه‌های کتاب و محصولات فرهنگی داشته باشیم و در

صورت امکان، آنها را در دانشگاه خودمان توزیع کنیم یا حداقل برای کتابخانه شکل و دانشگاه یا نهاد رهبری، چند نسخه‌ای را تهیه کنیم.

■ به حداقل رساندن درگیری با مسئولین سعی کنید با مسئولین درگیر نشوید و درگیری‌ها با آنها را به حداقل برسانید. مگر اینکه فقط همین راه باقی مانده است و چاره دیگری برای حفظ اندیشه‌های امام و آقا (ره) و گفتمان انقلاب نمانده است ... وقت و توان شکل و خودتان را آن قدر صرف درگیری‌های کم اولویت نکنید. برخی از مسائل را کلی‌تر نگاه بکنید و به خاطر، مسائل جزئی و کم اهمیت، توان مجموعه و خودتان را به خاطر آن هدر ندهید. قطعاً راههایی برای برخورد با مدیران و مسئولان خاطی و ضعیف هست و تنها گزینه، درگیر شدن نیست.

خیلی راحت‌تر می‌توانید با پیگیری از طریق وزارت علوم، دفتر مرکزی نهاد رهبری یا دیگر مجموعه‌ها، آن مشکل را حل کنید. سعی کنید در هنگام برخورد با مسئولان خاطی یا ضعیف، تمام وقت و پتانسیل مجموعه، صرف آن کار نشود. رسالت‌های دیگر مجموعه‌تان را فراموش نکنید. الان خیلی از مجموعه‌ها را می‌شناسم که وقت و پتانسیل زیادی از خودشان را صرف این درگیری‌ها کردند ولی نتیجه نتیجه مطلوب را نگرفتند و الان که دارند پس از چند سال فعالیت‌های خود را ارزیابی می‌کنند، می‌گویند شیوه ما برای مطالبه جامع نبود. شیوه ناقصی را انتخاب کردیم و اگر شیوه‌های دیگری را انتخاب می‌کردیم و از تجربیات دیگر تشکلهای یا جنبش عدالتخواه استفاده می‌کردیم، هم وقت و توان کمتری را صرف می‌کردیم و هم اینکه به نتیجه مطلوب خودمان می‌رسیدیم. پس هر وقت مشکلی پیش آمد، از اهلش مشورت کنیم.

■ گسترش افق دید و محدودیت‌های محیطی و تحلیلی افق دیدمان را بالا ببریم. اگر افق دیدگان را بالا ببرید دیگر برای ما روشن می‌شود در دانشگاهها چطور باید عمل کنیم و به هر کدام از کارهایمان چقدر باید پردازیم؟ هزینه هر یک از کارهای ما تا چه اندازه است؟ اصل و فرع چیست؟ اولویت‌ها کدام است؟ و... متأسفانه خیلی از تشکلهای دانشجویی ما البته عمدتاً در شهرستان‌ها سرشان در لاک خودشان است و از تحولات ملی و بین‌المللی دور هستند و هیچ گونه واکنشی یا فعالیتی را انجام نمی‌دهند و همین که در دانشگاه خود فعالیت می‌کنند راضی هستند و از اوضاع شهری و منطقه و استانی که در آن قرار دارند، خبر ندارند و فعالیت برون دانشگاهی در سطح شهری و استانی ندارند. شما هم نباید این گونه باشید.

نسبت به مسائل شهری و استانی فعال باشید. در نماز جمعه‌ها به صرف حضور قانع نباشید و هر دو هفته یا سه هفته در میان، بیانیه‌ها و نشریات موضوعات مورد نظر خود را در بین نمازگزاران توزیع کنید تا بدین طریق از مسئولان مطالبه نمایید. این تجربه را هم دیگر تشکلهای دانشجویی در شیراز، مشهد، اصفهان، تهران و جاهای دیگر هم داشتند و توانستند در حد خودشان موثر واقع بشوند؛ لذا تریبون‌ها و اجتماعات مختلف شهری و منطقه‌ای را از دست ندهید. اگر چه شما هم کارهایی می‌کنید ولی وقتی کارمان مداوم و مستمر نباشد، اثرگذار نیست و برای اینکه اثرگذار باشید باید در کارمان استقامت داشته باشیم.

■ ارتباط با رسانه‌ها

با رسانه‌های خبری و تحلیلی انقلابی در ارتباط باشیم، ولی رسانه‌زده نشویم. ارتباط غالب تشکلهای شهرستانی با رسانه‌ها کم است و علیرغم فعالیت فراوان درون دانشگاهی خویش، نقش الگودهی و تأثیرگذاری بر مناسبات فرهنگی و سیاسی کشوری ندارند. بهتر بگوییم که تشکلهای شهرستانی در رسانه‌های ما دیده نمی‌شوند. نه تنها تشکلهای، بلکه غالب مشکلات و مسائل شهرستان‌ها دیده نمی‌شود و اخبار محدود به تهران و یک سری شهرهای خاص است.

باید یک نفر را داشته باشیم که برای ارتباط با رسانه‌ها وقت بگذارد. گاهی اوقات با یک برنامه خوب می‌توان یک موج را در دانشگاهها ایجاد کرد. اگر سخنرانی را دعوت می‌کنید، قبلش اطلاع‌رسانی رسانه‌ای کنید. بعد از جلسه هم گزارش یک صفحه یا دو صفحه سخنان آن سخنران را برای سایتها بفرستید تا همگان بدانند اهم سخنان ایشان چه بوده است. اگر کتاب یا مجموعه کتابهایی را در دانشگاه توزیع می‌کنید اطلاع‌رسانی کنید که دیگران یا دیگر تشکلهای هم از شما الگو بگیرند و این کتابها و محصولات را توزیع کنند اخیراً کتاب «شهید علم» درباره دانشمند هسته‌ای شهید دکتر مجید شهرباری، توسط مجله «راه» تولید شده و به چاپ سوم یا چهارم رسیده است، آن را به مناسبت روز معلم به اساتید هدیه کنید و به صورت جداگانه هم آن را در دانشگاهها و نمازجمعه‌ها و محل تجمع مذهبی‌ها و حزب‌اللهی‌های شهر و منطقه توزیع کنید یا تقویم‌های دیواری که سایت «ایام» وابسته دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب با تصاویر شهدای هسته‌ای در آورده است را توزیع کنید.

■ توزیع محصولات جبهه فرهنگی انقلاب

در عرصه توزیع محصولات فرهنگی و علمی به روز باشید. توزیع محصولات

جدید جبهه فرهنگی انقلاب خیلی مؤثر است.

خوشبختانه در هر سال محصولات فرهنگی اعم از کتاب، مجله، نرم افزار و مستند و فیلم خوبی تولید می شود که دست یاری شما را می طلبد. دیگر نباید به امثال کتاب «خاطرات احمد احمد»، «خاطرات خانم دباغ» و «داستان سیتسان» یا مجموعه کتاب های دانشجویی بسنده کنیم. نشر فاتحان و دیگر ناشران جبهه فرهنگی انقلاب کتاب های خوبی در زمینه های مختلف تولید کرده اند. نشریات خوبی مثل «زمانه»، «فرهنگ عمومی»، «همشهری آیه»، «همشهری دیپلماتیک»، «داستان»، «سوره اندیشه»، «خیمه» و... منتشر می شود و شما می توانید در کنار ماهنامه «راه» یا «سوره» یا «پنجره» آنها را تهیه کنید و در سطح دانشگاه توزیع و تبلیغ کنید.

توزیع محصولات خیلی مؤثر است؛ چون خیلی از حرف های شما از این طریق به مخاطب می رساند؛ مثلاً ماهنامه «سوره» در زمان فعالیت دانشجویی ما در این دانشگاه، حدود 200 تا در دانشگاه 4000 نفری توزیع می شد که خودش یک موج ایجاد می کرد.

■ توجه به هنر و تنوع قالبها

ابزارهای هنری خصوصاً فیلم و مستند را جدی بگیرید. تنوع قالب های فعالیت می تواند برای دوستان و مخاطبان جذاب و مؤثر باشد. خوشبختانه در این سال های اخیر فیلم و خصوصاً مستندهای فراوانی تولید شده است که امکان پخش آنها در دانشگاه ها و شهرستان ها را شما باید ایجاد بکنید. مستندهایی در خصوص امام (ره)، انقلاب اسلامی، مشکلات شهرستان ها و مشکلات اجتماعی و بیداری اسلامی، مثلاً «مهار نشده» یا «میراث آلبرتا» در زمینه فرار مغزها را در دانشگاه پخش کنید.

■ دعوت از اساتید و فعالان سیاسی و فرهنگی

اساتید حزب الهی را به دانشگاه دعوت کنید. شما باید طی دو سه سال حضور مؤثر در دانشگاه، حداقل 30 تا 20 شخصیت فرهنگی، فکری، سیاسی و اخلاقی جبهه انقلاب اسلامی را بشناسند و از نزدیک آنها را دیده باشند. ولی متأسفانه چنین کاری کمتر صورت می گیرد.

حداکثر 4 تا 5 نفر به دانشگاه می آیند و مباحث جذاب را هم ارائه نمی دهند.

اگر استادی طرح بحث مناسبی داشت فیلم سخنرانی را در قالب نرم افزار ارائه کنید.

موسسه آرمان مشهد یا کتاب آسمان سبزوار می تواند چنین کاری

برایتان انجام دهد.

■ آشنایی و ارتباط با مردم و مشکلات منطقه
با مردم و مشکلات مردم از نزدیک آشنا شوید. دانشجویان فعال را به مناطق مختلف شهر ببرید. نفس دیدن مناطق مختلف و روستاهای دور و نزدیک شهرستان خیلی می‌تواند دانشجویان را با فضای زندگی واقعی مردم آشنا کند و به آنها انگیزه فعالیت بدهد که بروند از مسئولان و دولتمردان مطالبه کنند.

دیدن مشکلات مردم، دانشجویان را عدالتخواه و منتقد بار می‌آورد و گرنه دانشجویان گرفتار مباحث روشنفکری و فعالیت‌های انتزاعی و غیر اولویت‌دار و کم‌اهمیت می‌شوند.

■ اصلاح رویکردهای صرفاً انتقادی و چکشی
رویکرد صرفاً انتقادی جواب نمی‌دهد. سعی کنیم کار ایجابی هم انجام بدهیم.

یکی از مشکلات جدی برخی تشکلهای انتقادی و عدالتخواه این است که صرفاً انتقادی هستند. این رویکرد جواب نمی‌دهد. باید از کارهای خوبی که در راستای گفتمان انقلاب اسلامی یا در جهت رفع نیازهای مردم یا پیشرفت منطقه انجام می‌شود، هم تقدیر و تشکر کنیم. از اساتید مذهبی و معتقد هم تقدیر کنیم. شاید نسبت نقد و حمایت باید 30 به 70 یا 20 به 80 باشد؛ یعنی بیشتر تلاشمان در حالت ایجابی باشد تا صرفاً نقد.

■ تلاش برای حل مشکلات منطقه
سعی کنید مشکلات اجتماعی، شهری، صنعتی و حتی خدماتی شهر یا منطقه یا روستاهای منطقه را در قالب مستند یا گزارشی تصویری یا یک خبر به رسانه‌های کشوری اطلاع‌رسانی کنید. حداقل اینکه می‌توانید در سایت‌های «عدالتخواهی»، «مطالبه»، «تریبون مستضعفین»، «رجانیوز»، «جهان نیوز» و «الف» و... می‌توانید آن مشکلات را به مسئولان کشوری اطلاع دهید و بدین ترتیب، ضعف صداوسیما استان یا خبرگزاری‌های دولتی را تا حدی جبران نمایید.

تهیه گزارش تصویری هم کار سختی نیست. حتی با یک موبایل دوربین‌دار هم می‌توانیم یک گزارش تصویری تهیه کنیم.

شما چون ارتباط با فعالان تهران یا رسانه‌های حزب‌اللهی دارید می‌توانید زبان گویایی برای محرومین و مستضعفین منطقه و استان خود باشید.

■ توجه به خودسازی، جریان‌سازی و مطالبه‌گری

به نظرم کار هر تشکل دانشجویی یا اجتماعی باید در چند حوزه باشد و برای اینکه جامع رشد کنید باید این سه وجه با همدیگر پیش بروند:

1. خودسازی و معرفت‌افزایی و تعمیق بنیه معرفتی و عقیدتی یعنی رشد؛

2. جریان‌سازی و گفتمان‌سازی در راستای انقلاب اسلامی؛

3. مطالبه از مسئولان و امر به معروف و نهی از منکر مسئولان.

باید این سه محور با هم رشد پیدا کند. مطالبه نباید از فعالیت‌های ما حذف بشود. متأسفانه چند مدتی است به بهانه اینکه مسئولان اصولگرا و انقلابی هستند، فتیله مطالبه از مسئولان پایین کشیده شده است تا در مقابل جبهه ضد انقلاب و فتنه جلبک‌های سبز، سیاه‌نمایی از نظام یا دولت تلقی نشود.

از یک طرفی مطالبات در عین اینکه باید روشن و صریح باشد، نباید خیلی جزئی باشد. مثلاً فلان بازیگر سینما یا تلویزیون یا فوتبال چرا اجازه بازی یا حضور در تلویزیون یا ورزش کشور دارد. گاهی اوقات مشکل ساختاری است که باید ساختار را نقد کرد. مثلاً ساختار دانشکده صداوسیما یا ساختار فلان مجموعه که هر چقدر هم اساتید حزب‌اللهی یا مذهبی در این ساختار بروند، در ساختارها می‌مانند و نمی‌توانند تأثیرگذار باشند.

■ ضرورت مطالعات تاریخی

مطالعات تاریخی خصوصاً تاریخ معاصر و انقلاب اسلامی ضروری است. فعال دانشجویی که تاریخ معاصر و تاریخ انقلاب نداند، فعالیت نکند بهتر است. چون به راحتی اسیر شبهات تاریخی می‌شود و از راه به در می‌رود. بهتر بگویم از راه به درش می‌کنند. از او سوءاستفاده می‌شود.

مثلاً جریان نهضت مشروطیت، جریان روی کار آمدن رضاخان، نهضت ملی شدن صنعت نفت، نقش مذهب‌یون و روحانیون در انقلاب اسلامی، جریان‌های ملی‌گرا، توده‌ای، منافقین، ملی مذهب‌یها و... و حوادث پس از انقلاب مانند کنار رفتن دولت بازرگان ترورهای اول انقلاب، خیانت بنی‌صدر و منافقین، ماجرای آقای شریعتمداری، جدایی مجمع روحانیون از جامعه روحانیت مبارز، ماجرای آقای منتظری و مهدی هاشمی، تفکرات گروه‌های چپ و راست در زمان امام (ره) و رهبری، تحلیل انتقادی دوره آقای هاشمی رفسنجانی و آقای خاتمی در دانشگاه‌ها و فتنه 88 و... اگر کسی کلیات این اتفاقات را نداند ممکن است در پس هر شبهه و سؤال از راه به در شود.

ما افرادی در مجموعه‌های دانشجویی داشتیم که چون مطالعات تاریخی

نداشتند چه کردند. با چند برخورد بد مسئولان یا نهادهای انقلابی در یک سری موضوعات و اتفاقات، از انقلاب اسلامی و رهبری مایوس شدند. منتقد شدند و هر چه بگذرد از حالت منتقد به مخالفت پیش میروند و آخرش هم ضد انقلاب خواهند شد، مگر اینکه خدا یک لطفی بکند.

کسی که مطالعات تاریخی و جهانی نداشته باشد با یک اختلاس سه هزار میلیاردی از انقلاب مایوس می‌شود. با فتنه 88 و برخورد بد برخی مأموران نیروی انتظامی یا سپاهی یا بسیجی ناامید می‌شود. با دروغ‌های برخی مسئولان کل انقلاب را زیر سؤال می‌برد. شناخت نقش و جایگاه انقلاب اسلامی در وضعیت فعلی جهان معاصر و تقابل آن با آمریکا و نظام سلطه برای هر فعال دانشجویی مسلمان و مؤمن، بسیار اهمیت دارد.

■ راه‌اندازی شبکه اساتید، دانشجویان و مسئولان مذهبی شبکه اساتید و مسئولان و دانشجویان حزب‌اللهی را دانشگاه و شهر و استان خود راه‌اندازی کنیم. با فعالیتهای فردی تأثیرگذاری‌هایمان کم است و برای تأثیرگذاری، جریان‌سازی یا گفتمان‌سازی و هر اسم دیگری که هست باید شبکه‌ای عمل کنیم و هر کدام هم وظیفه خودمان را به درستی تشخیص بدهیم و عمل کنیم.

■ پیگیری مطالبات رهبری

کرسی‌های آزاداندیشی و پیگیری مطالبات رهبر معظم انقلاب، تحول در علوم انسانی، تحول در حوزه‌های علمیه، مهندسی فرهنگی، حمایت از تولید ملی و انتقاد از واردات بی‌رویه و روحیه مصرف‌گرایی و... باید در دستور کار ما قرار بگیرد. به نظرم کرسی‌های آزاداندیشی، مقدماتی می‌خواهد و تا زمانی که این مقدمات صورت نگیرد، فرمایش حضرت آقا عملیاتی نمی‌شود و آن نتایج مطلوب نمی‌رسد.

■ تقویت نگاه جهانی

اگر می‌خواهیم در جهان تأثیرگذار باشیم باید در مدارس و دانشگاه‌های خودمان، نگاه جهانی را به دانش‌آموزان و دانشجویان یاد بدهیم. آنها را درگیر مسائل جهانی بکنیم. این که تحولات جهان معاصر را بدانند. نقش سازمان‌ها و اتحادیه‌ها و سیاست‌های جهانی نظام سلطه را بشناسند و بتوانند تحلیل کنند. درباره همسایه‌های فارسی‌زبان، کشورهای عربی، کشورهای اسلامی، مناطقی چون شبه قاره هند، آسیای مرکزی، آسیای جنوب شرقی، آفریقا، آمریکای لاتین، اروپا و آمریکای شمالی مطالعاتی داشته باشند و تحولات عمده آن مناطق را در جریان باشند و بدانند که در جهان چه خبر است و آمریکا و صهیونیسم و وهابیت و بهائیت به عنوان رقبای اصلی ما چه کار دارند

می‌کنند و روی چه موضوعات و مناطقی دارند سرمایه‌گذاری می‌کنند؟
ارتباط آنها را بدانند.

کم کم باید ارتباط با اساتید و شخصیت‌های اسلامی و انقلابی آن مناطق را هم در دستور کار قرار بدهیم. حداقل از طلاب آن منطقه که آدم‌های اهل نظر و سالمی هستند، برای حضور در دانشگاه دعوت کنیم. گاهی اوقات اثر سخنان آنها درباره امام (ره) و انقلاب اسلامی و اسلام و حجاب از تأثیر صدها سخنرانی یا مقاله یا کتاب داخلی بیشتر است.

تلخیص: امیر امانی پور (<http://www.t-salehin.blogfa.com>)

منبع: <http://naghd123.blogfa.com/post-87.aspx>